

Nederlandse tekst (titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973)

RAAD VAN STATE, AFDELING ADMINISTRATIE

A R R E S T

Nr. 164.923 van 17 november 2006

G./A.176.481/VI-17.219

In zake: **1. SABATINI RUYTINX** Marcella,

Joseph De Heynlaan 45
1090 Brussel,

**2. de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid
MB ARTISTIC VIEWS EDITIONS,**

Italiëlaan nr. 46, bus 8
1050 Brussel,

tegen:

de stad Brussel,

die woonplaats heeft gekozen bij
Mr. Jean-Paul LAGASSE, advocaat,
Jamblinne de Meuxplein nr. 41,
1030 Brussel.

DE WND. VOORZITTER VAN DE VIe KAMER,

Gezien de op 5 september 2006 ingediende vordering, waarbij Marcella RUYTINX SABATINI en de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid MB ARTISTIC VIEWS EDITIONS de schorsing vorderen van de tenuitvoerlegging van de beslissing van 8 juni 2006 van het college van burgemeester en schepenen van de stad Brussel, waarbij de plaatsing van ‘prentkaartenmolens’ op de openbare weg volledig verboden wordt”;

Gezien het op dezelfde dag ingediende verzoekschrift, waarbij dezelfde verzoekende partijen de nietigverklaring van dezelfde beslissing vorderen;

Gezien de nota met opmerkingen van de verwerende partij en gezien het administratief dossier;

Gezien het verslag van de heer QUINTIN, eerste auditeur-afdelingshoofd bij de Raad van State, opgemaakt op basis van artikel 94 van de algemene procedureregeling;

Gelet op de beschikking van 26 oktober 2006, waarbij de neerlegging van het verslag wordt gelast en de partijen opgeroepen worden om op 14 november 2006 te verschijnen om 11 uur;

Gelet op de kennisgeving, aan de partijen, van die beschikking en van het verslag;

Gehoord het verslag van de heer NIHOUL, staatsraad, wnd. voorzitter;

Gehoord de opmerkingen van Mr. Jean-Marc PICARD, advocaat, die voor de verzoekende partijen verschijnt, en van Mr. Frédéric VAN de GEJUCHTE, loco Mr. Jean-Paul LAGASSE, advocaat, die voor de verwerende partij verschijnt;

Gehoord het eensluidend advies van de heer QUINTIN, eerste auditeur-afdelingshoofd;

Gelet op titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973;

Overwegende dat de volgende feiten dienstig zijn voor het onderzoek van de zaak:

1. Marcella RUYTINX SABATINI stelt dat ze een souvenirwinkel exploiteert in een gebouw gelegen in de Stoofstraat 40 te Brussel, met het uithangbord “Brussels Souvenirs”.

De besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid MB ARTISTIC VIEWS EDITIONS heeft als doel “de verkoop, het ontwerpen en maken

van prentkaarten, posters, affiches, kalenders, boeken en al wat met de uitgeverwereld te maken heeft, de verwerving en de overdracht van auteursrechten, het ontwerpen, het maken en de verkoop van alle soorten reclamedragers”.

2. Op 14 november 2002 beslist het college van burgemeester en schepenen van de stad Brussel het plaatsen van kaartenmolens of vaste standaards en reclamepanelen op de openbare weg te weigeren om redenen van openbare veiligheid.

3. Uitgevers en verkopers van prentkaarten hebben herhaaldelijk geprobeerd het college op die verbodsbeslissing te laten terugkomen.

4. Op 27 april 2006 staat het college afwijkingen toe op het verbod waartoe op 14 november 2002 is beslist met betrekking tot het plaatsen van prentkaartenmolens op de openbare weg. Het beslist het volgende:

- “
1. Kennisnemen van de lijst van handelszaken die een aanvraag doen voor een kaartenmolen.
 2. Een voorlopige en herroepbare afwijking toestaan op de beslissing van het college van 14-11-2002 voor het plaatsen van één kaartenmolen per handelszaak, met uitsluiting van enige andere reclamedrager.
 3. De dienst Handel machtigen het desbetreffende recht te vorderen.”.

De eerste verzoekende partij staat op de lijst van aanvragers.

5. Op 24 mei 2006 laat het gemeentebestuur de eerste verzoekende partij weten dat haar een machtiging om een prentkaartenmolen te plaatsen kan worden verleend voor 2006 en verzoekt het haar daarvoor een recht van 110 euro te betalen.

6. Op 1 juni 2006 vraagt een vereniging met de naam “Bruxelles Habitat et Commerce” het college van burgemeester en schepenen zijn beslissing te herzien, waarbij ze wijst op de nadelen die het plaatsen van prentkaartenmolens op de openbare weg in het historisch centrum van de stad met zich meebrengt.

7. Op 8 juni 2006 beslist het college van burgemeester en schepenen zijn beslissing van 27 april 2006 te herzien en het plaatsen van prentkaartenmolens volledig te verbieden.

Die beslissing van 8 juni 2006, die de bestreden handeling vormt, is niet bij aanplakking bekendgemaakt.

8. Op 6 juli 2006 brengt het gemeentebestuur de eerste verzoekende partij van de beslissing van 8 juni 2006 op de hoogte en laat het haar weten dat de brief van 24 mei 2006 als niet-bestaande moet worden beschouwd en het recht wordt terugbetaald.

9. Op 8 augustus 2006 maken de politiediensten ten laste van de eerste verzoekende partij een proces-verbaal op, waarin vastgesteld wordt dat ter hoogte van de winkel “Brussels Souvenirs” een prentkaartenmolen geplaatst is die zich gedeeltelijk op het voetpad bevindt.

10. Op 14 augustus 2006 heeft de voorzitter van de rechtbank van eerste aanleg te Brussel, rechtsprekend in kort geding, zich onbevoegd verklaard om een uitspraak te doen over de vordering van de verzoekende partijen, waarbij deze vragen dat de stad Brussel tot aan het einde van 2006 het verbod wordt opgelegd ten aanzien van hen of van hun klanten de beslissing van het college van burgemeester en schepenen van de stad Brussel d.d. 8 juni 2006 ten uitvoer te leggen. Tegen die beschikking is geen beroep ingesteld;

Overwegende dat de verwerende partij betwist dat de tweede verzoekende partij er belang bij heeft om in rechte op te treden, aangezien het nadeel dat deze beweert te lijden een nadeel bij repercussie, dus een onrechtstreeks nadeel zou zijn; dat ze onderstreept dat “er bij de beschrijving die van dat nadeel wordt gegeven immers van uitgegaan wordt dat het verbod om prentkaartenmolens te plaatsen zou leiden tot een daling van de omzet van de betrokken handelaars en bijgevolg tot een daling van het aantal bestellingen van prentkaarten die de tweede verzoekende partij verkoopt”; dat ze voorts stelt dat “de bestreden handeling harerzijds gericht is tegen de handelaars gevestigd op het grondgebied van de stad Brussel, die in contact staan met het publiek, en in het kader van hun activiteit eventueel prentkaartenmolens zouden willen plaatsen. Deze handeling raakt geenszins uitgeverijen van of groothandelaars in prentkaarten zoals de tweede verzoekende partij”;

Overwegende dat de tweede verzoekende partij optreedt als fabrikant van prentkaartenmolens en als prentkaartenproducent en -distributeur; dat het bestreden besluit ertoe strekt het plaatsen van prentkaartenmolens op de

openbare weg volledig te verbieden, en dus tot gevolg heeft dat individuele machtigingen tot plaatsing die voordien verleend zouden zijn, hetzij vóór 14 november 2002, hetzij ter uitvoering van het besluit van 27 april 2006, of rechtstreeks krachtens het algemeen politiereglement van de stad Brussel, onmogelijk worden; dat zulk een verbod, dat in algemene en absolute zin is geformuleerd, rechtstreeks een ongunstige weerslag kan hebben op de situatie van een fabrikant van prentkaartenmolens en uitgever van prentkaarten, voor zover het voor hem niet alleen leidt tot een waarschijnlijk omzetverlies, maar ook tot de onmogelijkheid prentkaartenmolens op de markt te brengen die speciaal ontworpen zijn “om de omgeving niet te ontsieren” wanneer ze buiten de betrokken winkels worden geplaatst; dat de exceptie afgewezen moet worden;

Overwegende dat de verzoekende partijen een eerste middel ontleen aan “machtsoverschrijding, schending van de substantiële of op straffe van nietigheid voorgeschreven vormvereisten en van de artikelen 123 tot 132 van de nieuwe gemeentewet”; dat ze aanvoeren dat het college van burgemeester en schepenen met de bestreden beslissing “wel degelijk een reglementair besluit heeft uitgevaardigd, een verordening van gemeentelijke politie”, terwijl het vaststellen van politieverordeningen geen bevoegdheid is van het college van burgemeester en schepenen, dat enkel bevoegd is om wetten en politieverordeningen uit te voeren, en die uitvoeringsbevoegdheid het college niet in staat stelt een handeling met algemene strekking vast te stellen;

Overwegende dat de verwerende partij in haar memorie van antwoord stelt dat “het college van burgemeester en schepenen luidens artikel 123, 2/, van de nieuwe gemeentewet belast is met de tenuitvoerlegging van de gemeenteraadsbesluiten, en inzonderheid van de politieverordeningen die door de gemeenteraad zijn aangenomen”, dat in deze bepaling niet staat hoe het college zijn bevoegdheden moet uitoefenen en hem niet verbiedt handelingen met algemene strekking vast te stellen, voor zover het binnen de grenzen blijft die de gemeenteraad heeft bepaald, dat de gemeenteraad op 19 september 2005 een algemeen politiereglement heeft aangenomen, waarin principieel het verbod wordt vastgelegd om, behoudens machtiging, de openbare ruimte voor persoonlijk gebruik aan te wenden (zie meer bepaald de artikelen 37 en 42 van het genoemde reglement), en dat het voornoemde reglement zich ertoe beperkte een verbodsregeling over te nemen die reeds in het vorige politiereglement stond, een regeling die onlosmakelijk verbonden is met de aard van de goederen, zoals de wegen, die onder het openbaar domein vallen en ten aanzien waarvan de bestuurden geen enkel recht kunnen

opeisen; dat ze voorts stelt dat “het haar niet duidelijk is in welk opzicht het college zich op het bevoegdheidsterrein van de gemeenteraad zou hebben begeven, aangezien de beslissing die het op 8 juni 2006 genomen heeft, er niet toe strekt één of meer bepalingen van het algemeen politiereglement te wijzigen, maar enkel bedoeld is om één aspect van het principieel verbod in verband met het voor persoonlijk gebruik aanwenden van het openbaar domein te regelen, dat de bestreden beslissing niets nieuws in het leven roept, aangezien ze teruggrijpt op de verbodsregeling inzake het plaatsen van kaartenmolens die van kracht was sedert het besluit van het college van burgemeester en schepenen van 14 november 2002, en die regeling slechts een toepassing was van de verbodsregeling inzake het voor persoonlijk gebruik aanwenden van het openbaar domein van de verwerende partij, zoals die reeds bestond ten tijde van een vorig algemeen politiereglement”;

Overwegende dat het bestreden besluit, wat betreft de aard ervan, ertoe strekt op algemene en absolute wijze het plaatsen van kaartenmolens te verbieden; dat het niet beperkt is tot het weigeren of het intrekken van de individuele vergunning die door sommige handelaars aangevraagd en verkregen is; dat het, gezien de formulering ervan, een volstrekt algemene strekking heeft die een ruimere werkingssfeer heeft dan de groep vergunningaanvragers die bekend waren op het tijdstip waarop het is aangenomen; dat het bestreden besluit zonder enige twijfel een verordeningshandeling is; dat de kwestie, aangezien het gaat om het plaatsen van kaartenmolens op de weg, zonder dat ze vastgemaakt worden aan de grond, onder de wegenpolitie valt;

Overwegende dat luidens artikel 117 van de nieuwe gemeentewet de gemeenteraad alles regelt wat van gemeentelijk belang is, en luidens artikel 119 van dezelfde wet de gemeenteraad de gemeentelijke reglementen van inwendig bestuur en de gemeentelijke politieverordeningen maakt; dat daaruit volgt dat de verordeningsbevoegdheid in een aangelegenheid die onder de algemene administratieve politie valt, alleen bij de gemeenteraad berust, en het college van burgemeester en schepenen enkel bevoegd is om zulk een verordening uit te vaardigen indien het daartoe een speciale machtiging heeft gekregen;

Overwegende dat de verwerende partij in casu artikel 123, 2/, van de nieuwe gemeentewet aanvoert, luidens hetwelk “het college van burgemeester en schepenen is belast met: 2/ de bekendmaking en uitvoering van de gemeenteraadsbesluiten”; dat, enerzijds, deze bepaling het college geen verordeningsbevoegdheid verleent om normen uitgevaardigd door de gemeenteraad

ten uitvoer te leggen; dat, anderzijds, het bestreden besluit ten opzichte van de situatie die bestond vóór het besluit van 14 november 2002 van hetzelfde college, en ten opzichte van de situatie die heerste sedert het besluit van 27 april 2006 van hetzelfde college, een einde maakt aan de regeling van individuele vergunningen, waarmee het principieel verbod om prentkaartenmolens op de openbare weg te plaatsen voor die periodes afgezwakt werd; dat het algemeen politiereglement dat op 19 september 2005 door de gemeenteraad van de verwerende partij is uitgevaardigd en op 27 december 2005 is bekendgemaakt, bovendien voorziet in de mogelijkheid individuele politievergunningen te krijgen die door de “bevoegde overheid” afgegeven moeten worden, met dien verstande dat de overheid bevoegd inzake politie in beginsel niet het college van burgemeester en schepenen is, maar, overeenkomstig artikel 133, tweede lid, van de nieuwe gemeentewet, de burgemeester; dat de uitvoeringsbevoegdheid verleend bij artikel 123, 2/, van de nieuwe gemeentewet niet als grondslag kan dienen voor het bestreden besluit waarbij een einde gemaakt wordt aan die regeling van individuele politievergunningen; dat het college van burgemeester en schepenen kennelijk niet bevoegd is om de bestreden norm aan te nemen, bij gebrek aan een regeling waarbij het daartoe gemachtigd wordt; dat het eerste middel kennelijk gegrond is in de zin van artikel 94 van de algemene procedureregeling,

B E S L U I T :

Artikel 1.

Vernietigd wordt het besluit van 8 juni 2006 van het college van burgemeester en schepenen van de stad Brussel, waarbij het plaatsen van “prentkaartenmolens” op de openbare weg verboden wordt.

Artikel 2.

Er is geen grond meer om uitspraak te doen over de vordering tot schorsing.

Artikel 3.

Dit arrest zal door aanplakking worden bekendgemaakt.

Artikel 4.

De kosten, bepaald op 350 euro, komen ten laste van de verwerende partij.

Aldus uitgesproken in openbare terechtzitting van de VIe kamer, op zeventien november tweeduizend zes door:

de hr.	NIHOUL,	staatsraad, wnd. voorzitter,
Mevr.	SCHMITZ,	griffier.

De Griffier,

De wnd. Voorzitter,

V. SCHMITZ

P. NIHOUL

VERTALING OVEREENKOMSTIG ARTIKEL 63,
EERSTE LID, VAN DE WETTEN OP DE RAAD VAN STATE,
GECOÖRDINEERD OP 12 JANUARI 1973.